

Растамани

робота

учеиці 11 класу

Снігурівської районної гімназії

ім. Т. Г.Шевченка

Мись Діани

Растаманами в світі традиційно називають послідовників растафаріанства.

Історія

На початку 1990-х років на пострадянському просторі утворилася особлива молодіжна субкультура, представники якої також називають себе растаманами. При цьому вони часто не є істинними прихильниками оригінальної релігійно-політичної доктрини африканської більшості, а зараховують себе до цієї групи в першу чергу за ознакою вживання марихуани та гашишу. Деяким цього достатньо, щоб вважати себе растаманами, деякі більш наближені до растафаріанської концепції — багато слухають Боба Марлі і музику реггі загалом, використовують для ідентифікації комбінацію кольорів «зелений-жовтий-червоний» (наприклад, в одязі), деякі носять дреди. Однак мало хто щиро відстоює ідею повернення американських чорношкірих в Африку, дотримується растафаріанського посту «Айтал» тощо.

Багато істинно віруючих російських растаманів вважають, що репатріація і панафриканізм просто безглуздий, оскільки російські растамани ніякого стусунку до чорношкірих і Африки, по суті, не мають. У країнах СНД панафриканізм був заміщений ідеєю «Сіону всередині себе», яка звучить так: "Сіон це не місце у фізичному, матеріальному світі. Не в Африці чи Ізраїлі чи деінде. Сіон знаходиться в душі кожної людини. І прагнути до нього потрібно не ногами, а вчинками, думками, добром і любов'ю".

В російськомовному середовищі слово «растаман» міцно зв'язалося з цією групою (але не повністю тотожне їй). Слово за схожим принципом може використовуватися і в інших мовах для позначення просто любителів марихуани без релігійного підґрунтя. Так, в іспаномовних країнах словом «растас» можуть називати дреди.

Субкультура в СНД

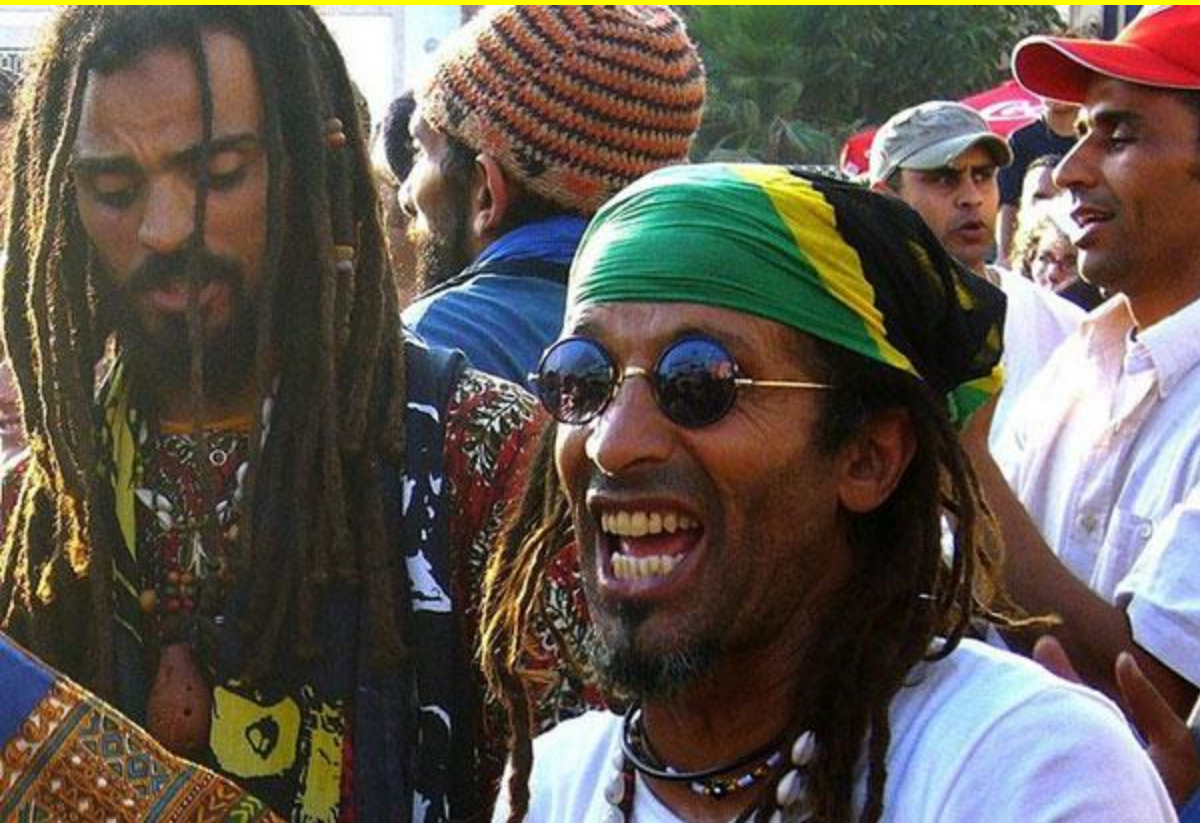

Виникнення «растаманів» в СНД відбувалося одночасно з формуванням інших молодіжних субкультур на тлі розпаду СРСР. «Растаманів» можна особливо виділити в зв'язку з тим, що в нинішньому СНД спостерігається помітне зростання обсягів вживання марихуани (такий висновок можна зробити лише суб'єктивно, оскільки збір статистики з цього питання досить ускладнений). Багато хто з тих, що палять вже не молоді і не зараховують себе до «растаманів», але їх ідеологічно зближує нелегальний статус наркотику, бо вони відчують однакові труднощі, пов'язані з його придбанням.

Питання самоідентифікації колишніх радянських громадян, які вживали коноплю, було вирішено на основі бренду коноплі як атрибуту растафаріанства. Відоме в СРСР поняття «наркоман» не могло бути прийнятим через невідповідність стереотипному образу такого в народі: споживачам коноплі не близькі теми шприців, СНІДу, ломок тощо — отже, була потреба в самоназві.

Позиція

Зазвичай растамани виступають за легалізацію марихуани, що відображено в піснях, атрибутиці (в дуже багатьох сувенірних крамничках світу є товари з растаманською символікою), політичних деклараціях (наприклад, участь у щорічному «Конопляному марші»).

Загальним місцем у «російських» і «оригінальних» растаманів також є позитивне ставлення до Джа і негативне ставлення до т. зв. «Вавилону» як прагматичної соціально-політичної системи, заснованої на західній матеріальній культурі.

Багато растаманів також негативно ставляться до прийому опіатів, амфетамінів і алкоголю, називаючи їх «чорнушними» наркотиками, а також негативно до прийому психоделіків, що зовсім не ріднить їх із субкультурою хіпі, як прийнято вважати, а навіть навпаки відштовхує.

Фольклор

Субкультура пострадянських растаманів породила особливий фольклор, розвитку якого сприяють характерні психоактивні особливості препаратів на основі коноплі — під їхнім впливом зростає тяга до міркувань, фантазії і творчості. Досить широку популярність придбав лінгвіст і літератор Дмитро Гайдук, який у першій половині 90-х став збирати і обробляти усну творчість українських і російських растаманів і в 1995 році створив проект «растаманських народних казок». Роботи Гайдука

неодноразово видавалися, виходили аудіокасети і диски, зараз він часто їздить різними містами і читає казки перед аудиторією в рамках різних субкультурних заходів. За припущенням Гайдука, чисельність прихильників «конопляної ідеології» в сучасній Росії може становити до 4-5% населення.

Про субкультуру «растаманів» країн СНД і традиції вживання коноплі (та інших наркотиків) на пострадянській території періодично згадують у своїй творчості багато сучасних діячів російськомовної культури — музиканти, письменники, творці фільмів. Наприклад, широко відома пісня «Растамани із глибинки» Бориса Гребенщикова.

